

## Příprava ke koloskopii

**Koloskopické vyšetření** umožňuje pomocí ohebného přístroje vyšetřit tlusté střevo, případně provést léčebný zákrok. Vyšetření se provádí podle typu výkonu ambulantně nebo za hospitalizace. Počítejte prosím s tím, že může dojít ke zpoždění a nemusíte být vyšetřeni v plánovaném čase – na našem pracovišti musejí být zároveň ošetřováni i akutní pacienti.

**Nezbytné pro vyšetření** je (1) **LÉKAŘEM VYPLNĚNÁ ŽÁDANKA**, (2) **SEZNAM AKTUÁLNĚ UŽÍVANÝCH LÉKŮ**, (3) **DOPROVODNÁ OSOBA** při provedení výkonu s tlumicí injekcí a (4) **OČISTA TRACNÍKU** viz dále.

### Příprava ke koloskopii

Kvalitní koloskopické vyšetření je závislé na co nejlepší očištění tračnicku (tlustého střeva). Toho lze dosáhnout **dietou**, vypitím **projíímavých očištných roztoků** a dostatečným **příjmem tekutin**. Standardním očištným roztokem je makrogol (Fortrans, Vistaprep). Jeho výhodou je větší šetrnost, nevýhodou vysoký objem (4 litry) a slanější chuť. Dalšími přípravky s menším objemem a příjemnější chutí jsou CitraFleet, Clensia, Eziclen, Moviprep, Picoprep a Plenvu. Tyto přípravky již mohou mít svá omezení u nemocných vysokého věku, s poruchou střevní průchodnosti nebo hybnosti, u nemocných se selháváním ledvin nebo jater, s jaterní cirhózou s ascitem, u nemocných s těžkým srdečním selháváním, u nemocných odvodněných nebo s minerálovou poruchou, u těhotných žen.

V případě, že u Vás v minulosti nebyla příprava dostatečná, doporučujeme konzultovat odborníka, abychom Vám navrhli čas vyšetření a přípravu „na míru“.

### Úprava diety, léků a režimová opatření

Tři dny před vyšetřením nejezte potraviny s vysokým obsahem nestravitelných zbytků (celozrnné pečivo, zelenina a ovoce se slupkami nebo zrnky, včetně hroznů, kiwi, jahod, máku...). Den před vyšetřením můžete lehce posnídat (např. čaj, piškot, suchý rohlík) a poobědvat bujón (čirý vývar z masa), pro přípravu je však nejlepší již den před vyšetřením žádnou tuhou stravu nejíst. V den vyšetření před výkonem již nejezte vůbec. Od odpoledne před vyšetřením pijte pouze čisté tekutiny (možno všechny tekutiny bez silného zbarvení - „průhledné“, včetně limonád, ovocných šťáv bez dužniny, případně bujón; ne mléko, ne alkohol). Příjem tekutin není v žádné části přípravy ke koloskopii omezen - naopak, dostatek tekutin i mimo očištné roztoky je nezbytný, zejména u nízkoobjemových přípravků - teprve 2 hodiny před vyšetřením už nic nepijte. Při přípravě ke koloskopii není vhodné omezovat pohyb.

Podání očištných roztoků způsobí průjem, šetrnou očišťovou konečnicku (např. vlhkými ubrousky či omytím vodou) lze zmírnit jeho podráždění.

Týden před vyšetřením je vhodné vysadit léky s obsahem železa (Aktiferrin, Sorbifer). Pokud se léčíte s cukrovkou (diabetes mellitus), konzultujte podávání léků snižujících hladinu krevního cukru s doporučujícím lékařem či diabetologem.

Podávání léků na ředění krve (Warfarin, Eliquis, Lixiana, Pradaxa, Xarelto, léky obsahující kyselinu acetylsalicylovou, clopidogrel, ticlopidin, prasugrel, ticagrelor a všechny typy protisrážlivých injekcí) je upraveno individuálně doporučujícím lékařem, pro běžnou (diagnostickou) koloskopii není účinná protisrážlivá léčba překážkou.

Ostatní léky (např. na léčbu krevního tlaku) nevysazujte a **ranní dávku si vezměte jako obvykle**. Seznam aktuálně užívaných léků si vezměte s sebou.

Průběh a podávání léků při koloskopii může ovlivnit náhrada srdeční chlopně, proběhlá endokarditida, zavedené cévní protézy, kardiostimulátor či defibrilátor a proto je zapotřebí tyto skutečnosti sdělit sestře a vyšetřujícímu lékaři. U pacientů léčených peritoneální dialýzou je vhodné před vyšetřením vypustit dialyzát.

## Příprava ke koloskopii

V případě podání tišících prostředků nesmí pacient po výkonu řídit motorová vozidla, obsluhovat stroje, činit závažná rozhodnutí nebo se vrátit do zaměstnání po dobu 12 hodin. Je nutné zajistit si doprovodnou osobu, která Vás po vyšetření vyzvedne a odveze.

Máte-li vývod střeva (stomii), přineste si prosím s sebou i náhradní stomické pomůcky.

### **Načasování výkonu a rozdělení přípravy.**

Přípravu je pro dosažení optimální očisty střeva nezbytné absolvovat tak, aby podávání druhé dávky roztoků k očistě bylo ukončeno 4 hodiny před výkonem. Vhodné je tedy rozdělení přípravy (3+1 nebo 2+2 litry u přípravků s větším objemem, 1+1 dávka u ostatních přípravků) na večer den před vyšetřením (17:00) a ráno v den vyšetření (a to i v případě, že budete muset vstávat v noci). Rozdělené podání je vhodné bez ohledu na údaje uvedené v balení přípravných roztoků - zlepšuje snášenlivost přípravku a zajišťuje lepší očistu. Je možné podání obou dávek v den koloskopie, pokud je naplánována v odpoledních hodinách. Podání celé přípravy den před vyšetřením je méně vhodné.

**A. Fortrans, Vistaprep.** Jednu dávku přípravku rozpustíte v 1 litru jakéhokoliv „průhledného“ nápoje nejlépe ochuceného (viz výše) a vypijte přibližně v průběhu 1 hodiny. K dosažení dostatečné přípravy je obvykle potřeba 4 litrů roztoku vypitých rychlostí přibližně 1 litr za hodinu. Je-li Vaše hmotnost větší než 90 kg, může být zapotřebí ještě větší objem.

**B. Moviprep.** Obsah sáčku A a B rozpustíte v 1 litru vody a vypijte přibližně v průběhu 1-2 hodin. Druhou dávku připravte obdobným způsobem a vypijte ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je možné navázat ihned podáním druhé dávky. Kromě užití přípravy je třeba vypít navíc celkem nejméně 1 litr „průhledné“ tekutiny.

**C. Plenvu.** Obsah sáčku pro 1. dávku rozpustíte v 500 ml vody a vypijte přibližně v průběhu 30 minut. Druhou dávku připravte rozpuštěním sáčku A a B a vypijte v průběhu 30 minut ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je nutné dodržet odstup 1 hodiny. Kromě užití přípravy je třeba vypít navíc celkem nejméně 1 litr „průhledné“ tekutiny.

**D. Clensia.** Obsah dvou sáčků A a dvou sáčků B rozpustíte v 1 litru vody a vypijte přibližně v průběhu 1-2 hodin. Druhou dávku připravte obdobným způsobem a vypijte ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je nutné dodržet odstup 1 hodiny. Kromě užití přípravy je třeba vypít navíc celkem nejméně 1 litr „průhledné“ tekutiny.

**E. Picoprep, CitraFleet.** Obsah jednoho sáčku rozpustíte ve sklenici nápoje (cca 150 ml, pokud se roztok zahřeje, nechte jej vychladnout) a vypijte. Kromě užití přípravy je třeba pít „průhledné“ tekutiny nejméně 250 ml za hodinu (po užití každého sáčku nejméně 1,5-2 litry). Druhou dávku připravte obdobným způsobem a vypijte ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je nutné dodržet odstup dávek nejméně 6 hodin.

**F. Eziclen.** Obsah jedné lahvičky zředíte vodou do celkového objemu 500 ml (možno použít odměrky v balení) a vypijte přibližně v průběhu 1 hodiny. Poté je třeba vypít ke každé dávce navíc nejméně 1 litr „průhledné“ tekutiny. Druhou dávku připravte obdobným způsobem ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je možné navázat ihned podáním druhé dávky.

Pokud se Vám nepodařilo dosáhnout dostatečné přípravy, oznamte to sestře i lékaři ještě před vyšetřením.

### **Po výkonu**

Po výkonu budete sledováni na zotavovací místnosti do odeznění efektu tišících prostředků. Bude Vám předána zpráva z vyšetření pro odesílajícího lékaře a po předání doprovodné osobě budete moci odejít. Pak můžete jíst běžnou stravu, vhodný je zvýšený příjem tekutin. V určitých případech, na které Vás lékař upozorní, je po výkonu nutná hospitalizace nebo jiná režimová omezení.